

1.pielikums

Kuldīgas novada pašvaldības iestāde

“Kuldīgas Galvenā bibliotēka”

**KULDĪGAS NOVADA PUBLISKO
BIBLIOTĒKU KRĀJUMA
KOMPLEKTĒŠANAS UN
ORGANIZĀCIJAS POLITIKA
(2022.-2028.)**

Kuldīga, 2022

Bibliotēkas krājuma komplektēšanas politika izstrādāta, balstoties uz :

- Latvijas Republikas Bibliotēku likumu;
- LR MK noteikumiem Nr. 317 “Nacionālā bibliotēku krājuma noteikumi”
- LR MK noteikumiem Nr.415 “Bibliotēku darbībai nepieciešamā finansējuma normatīvi”;
- LR MK noteikumi Nr. 355 “Vietējās nozīmes bibliotēku tīkla darbības noteikumi”
- Krājuma veidošanas vadlīnijas bibliotēkām;
- Kuldīgas Galvenās bibliotēkas nolikumu;
- Kuldīgas novada novada attīstības programmā 2022.-2028. gadam noteiktajām prioritātēm (pilsoniski aktīva un iekļaujoša sabiedrība, digitalizācija, kultūras mantojuma un procesu ilgtspējīga pārvaldība un kultūras piedāvājuma daudzveidība), dažādo lietotāju grupu informacionālajām vajadzībām, lietotāju sastāva analīzes.

Komplektēšanas koncepcija nosaka, kā tiek īstenoti Kuldīgas Galvenās bibliotēkas un tās struktūrvienību krājuma attīstības, krājuma kvantitatīvās un kvalitatīvās izpētes, krājuma pārbaudes, komplektēšanas un rekomplektēšanas procesi.

Kuldīgas novada publiskās bibliotēkas:

- Veido un uztur mūsdienu prasībām atbilstošu informācijas krājumu, pievēršot uzmanību mainīgajām lietotāju vajadzībām;
- Nodrošina ikvienam bibliotēkas lietotājam kvalitatīvus bibliotekāros un informacionālos pakalpojumus;
- Sekmē iedzīvotāju spēju orientēties plašajā informācijas piedāvājumu klāstā;
- Ir atvērtas ikvienam un piedāvā brīvu piekļuvi informācijai gan elektroniskā, gan tradicionālā formā;
- Nodrošina iespēju katram sevi izglītot, un, pilnveidot visa mūža garumā;
- Nodrošina atpūtas iespējas visiem vecumiem un dažādām gaumēm ar bibliotēku rīcībā esošo grāmatu, elektronisko un periodisko izdevumu krājumu;
- veicina lasīšanu bērnu un jauniešu vidū, lai saglabātu interesi par grāmatu;
- nodrošina pieeju vietējās nozīmes kultūras mantojumam;

- uzklausu un palīdz atrast noderīgāko informāciju, kas svarīga lietotājiem.

Krājuma komplektēšanas uzdevumi:

Veidojot Kuldīgas novada publisko bibliotēku krājumu, iedzīvotājiem nodrošina:

- Pirmo saskarsmi ar grāmatu;
- Piekļuvi informācijai gan drukātā, gan elektroniskā formātā;
- Piekļuvi valsts un pašvaldības dokumentiem;
- Atbalstu formālajai un mūžizglītībai;
- Atpūtas un izklaides iespējas

Galvenās lietotāju grupas:

- Bērni līdz 18 gadiem;
- Ekonomiski aktīvie iedzīvotāji;
- Studenti;
- Seniori.

Krājuma veidošanas vispārīgie principi:

- Bibliotēkas krājumam jāatbilst vietējās sabiedrības interesēm un vajadzībām;
- Informācijas resursiem jāatspoguļo dažādi viedokļi;
- Izvēloties dokumentus nav pieļaujama politiska, konfesionāla, komerciāla vai cita ietekmēšana;
- Informācijas resursiem jānodrošina pieeja dažādos formātos

Krājumā nekomplektē:

- Pornogrāfisku, rasistisku, naidu kurinošu literatūru;
- Īslaicīgas nozīmes literatūru (bukleti, reklāmas, aicinājumi, partiju programmas u.tml.), izņemot lokālās kultūrvides dokumentu krājumā;
- Pamatskolas un vidusskolas mācību grāmatas;
- Mūzikas ierakstus;
- Kartogrāfiskos izdevumus (izņemot lokālās kultūrvides dokumentu krājumā);
- Attēlizdevumus (izņemot lokālās kultūrvides dokumentu krājumā);

- Rokrakstus (izņemot lokālās kultūrvides dokumentu krājumā);

Kuldīgas novada publisko bibliotēku krājums ir universāls.

Kuldīgas novada publisko bibliotēku prioritātes krājuma komplektēšanā:

- Latviešu daiļliteratūra;
- Literatūra bērniem;
- Uzziņu resursi (vārdnīcas, enciklopēdijas, ceļveži, datubāzes);
- Literatūra studiju atbalstam prioritārajās nozarēs;
- Nozaru literatūra personības izaugsmei
- Galda spēles.

Lai nodrošinātu piekļuvi aktuālai, kvalitatīvai un pārbaudītai informācijai, tiek abonētas datubāzes: Letonika, EBSCO, Britannica

Kuldīgas Galvenajā bibliotēkā tiek komplektēta visu nozaru literatūra, padziļināti komplektē tādas nozares kā:

- Psiholoģija;
- Sociālās zinātnes;
- Komunikāciju zinātnes;
- Kultūras vēsture;
- Vēsture
- Māksla
- Veselīgs dzīvesveids

Pagastu bibliotēkas nozaru literatūru komplektē saskaņā ar vietējo iedzīvotāju pieprasījumu, pārsvarā komplektējot daiļliteratūru un literatūru bērniem. Nozaru literatūras pieejamību pagastos tiek nodrošināta pēc nepieciešamības un izmantojot SBA (starpbibliotēku abonements).

Visās novada bibliotēkās tiek **veidots speciālais krājums – lokālās kultūrvides dokumentu krājums**, kurā tiek vākti materiāli par novada vietām, notikumiem un iedzīvotājiem neatkarīgi no izdevuma veida un izdošanas vietas.

Lokālās kultūrvides krājumā tiek ietverti:

- publicētie dokumenti - iespieddarbi, elektroniskie izdevumi, audiovizuālie materiāli, audioieraksti, e-publikācijas
- sīkiespieddarbi, “pelēkā literatūra” - vietējie īslaicīgas nozīmes materiāli;
- npublicētie dokumenti par novada teritoriju;
- vietējo fotogrāfiju un citu ilustratīvo materiālu kolekcijas.

Literatūras atlasē kritēriji:

- Atbilstība lietotāju vajadzībām un interesēm;
- Izdevuma kvalitāte;
- Publikācijas forma un stils;
- Oriģināla (tulkotajai uzzīņu literatūrai) publicēšanas gads;
- Valodas aspekts;
- Iepriekšminēto kritēriju samērojāmība ar cenu.

Paaugstināta pieprasījuma izdevumus Kuldīgas Galvenajā bibliotēkā iepērk vairākos (3-4) eksemplāros. Galvenā bibliotēka vairākos eksemplāros var iepirkt arī augstvērtīgu tulkoto daiļliteratūru un nozaru literatūru, kas nodrošina iespēju veidot grāmatu kopas un tās piedāvāt novada publiskajām bibliotēkām.

Daiļliteratūras komplektēšanas kritēriji:

- Lasītāju pieprasījums
- Iesējums
- Cena

Valodu aptvērumi:

Pārsvārā resursi tiek komplektēti latviešu valodā. Literatūra svešvalodās tiek komplektēta atbilstoši lasītāju pieprasījumam.

Krājuma komplektēšanas avoti:

- Pirkumi
- Abonēšana

- Dāvinājumi
- Nozaudēto izdevumu atvietošana
- Dalība LNB mērķprogrammās

Finansējuma avoti:

- Kuldīgas novada pašvaldības budžeta asignējumi;
- Dāvinājumi

Literatūru iepērk:

- Kuldīgas pilsētas grāmatnīcās;
- tiešsaistē
- Izbraukuma tirdzniecības piedāvājumi

Dāvinājumu pieņemšanas kritēriji:

- Izdošanas laiks - pēdējo 2-3 gadu literatūra, ja nav krājumā;
- Aktualitāte - paaugstināta pieprasījuma literatūra;
- Izdevuma nolietojuma pakāpe - nelietotas vai mazlietotas;
- Bibliotēkai ir tiesības saņemtos dāvinājumus dāvināt tālāk citām bibliotēkām vai piedāvāt lietotājiem

Krājuma rekonplektēšana (norakstīšana)

Katru gadu notiek resursu izvērtēšana, atlase un materiālu norakstīšana visās bibliotēkas struktūrvienībās. Izvērtēšana tiek veikta pēc kritērijiem:

- dokumenta fiziskais stāvoklis;
- cirkulācijas biežums;
- dokumenta izdošanas vecums un tā saturiskā atbilstība mūsdienīga krājuma prasībām.

Krājuma rekonplektēšanas (norakstīšanas) iemesli:

- Novecojuši pēc satura;
- Nolietoti izdevumi;
- Liekie dubleti;

- Profīlam neatbilstoši izdevumi;
- Izdevumi bojāti dažādu iemeslu dēļ;
- Nozaudēti izdevumi;
- Dokumenti nav atgūstami lietotāju vainas dēļ;
- Izdevumi nodoti citām bibliotēkām

Abonēto presi bibliotēkas glabā:

- Avīzes - 1 gads;
- Žurnālus – 1 gads
- Laikrakstu „Kurzemnieks” – bez termiņa, visi gadi.

Kuldīgas novada publisko bibliotēku krājuma komplektēšanas un organizācijas politika apstiprināta ar Kuldīgas novada Domes lēmumu 30.06.2022.